

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Пентелейчук Мирослав Георгійович народився 09 березня 1988 року у селі Волока Глибоцького району Чернівецької області. Є громадянином України. Має повну вищу освіту. У 2010 році закінчив Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, здобувши кваліфікацію магістра з економіки підприємства. Навчався в аспірантурі Національного університету «Чернігівська політехніка» за освітньо-науковою програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» та повністю виконав її вимоги.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Національного університету «Чернігівська політехніка» від 29 травня 2026 року № 150, у складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради:

ЗАБАШТАНСЬКОГО Максима Миколайовича, доктора економічних наук, професора, директора навчально-наукового інституту природокористування та гуманітарних наук Національного університету «Чернігівська політехніка».

Рецензентів:

РОГОВОГО Андрія Віталійовича, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри туризму і готельно-ресторанної справи Національного університету «Чернігівська політехніка».

ПАНЧЕНКО Олени Іванівни, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національного університету «Чернігівська політехніка».

Опонентів:

КУЖЕЛЄВА Михайла Олександровича, доктора економічних наук, професора, професора кафедри фінансів Національного університету «Києво-Могилянська академія».

КРИХОВЕЦЬКОЇ Зоряни Миколаївни, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри фінансів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

на засіданні 30 липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування ПЕНТЕЛЕЙЧУКУ Мирославу Георгійовичу на підставі публічного захисту дисертації «Формування конкурентних переваг банківських установ на ринку споживчого кредитування в умовах цифрової економіки» за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Дисертацію виконано у Національному університеті «Чернігівська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Чернігів.

Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національного університету «Чернігівська політехніка» ТАРАСЕНКО Артем Валерійович.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація виконана державною мовою відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України щодо оформлення дисертацій та Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Національному університеті «Чернігівська політехніка».

Дисертаційна робота вирішує актуальне наукове завдання з поглиблення теоретико-методичних засад та розроблення прикладних положень формування конкурентних переваг банківських установ на ринку споживчого кредитування в умовах цифрової економіки. У роботі обґрунтовано теоретичні положення функціонування ринку споживчого кредитування, досліджено сучасні тенденції його розвитку в умовах макрофінансової нестабільності,

визначено роль цифрових технологій у формуванні конкурентних переваг банківських установ, а також розроблено прикладні рекомендації щодо вдосконалення механізму забезпечення їх конкурентоспроможності з використанням потенціалу цифровізації.

Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження полягає в тому, що здобувачем:

- удосконалено наукові підходи до обґрунтування різних типів стратегій формування конкурентних переваг банків на ринку споживчого кредитування в умовах цифрової економіки, які були виокремлені за допомогою використання матричного підходу до визначення конкурентних позицій банку на основі аналізу індексу його цифрового розвитку та рівня наявних конкурентних переваг, методології сценарного моделювання;

- поглиблено концептуальні положення до систематизації конкурентних переваг банківських установ на ринку споживчого кредитування, які були класифіковані за такими ознаками: за економічним змістом, за рівнем охоплення, за характером, за тривалістю формування, за можливістю адаптації, за тривалістю, за етапом взаємодії з банківською установою, за роллю у розвитку кредитної діяльності банку, за впливом на рівень фінансового ризику, за рівнем інноваційності та за складністю формування. Детальний аналіз зазначених видів конкурентних переваг дозволив обґрунтувати основні їхні типи, серед яких виокремлено наступні: кадрові, маркетингові, фінансові, організаційні, технологічні, репутаційні та цінові, що у подальшому дало можливість запропонувати прикладні напрямки формування таких переваг з урахуванням викликів цифровізації;

- розроблено алгоритм формування конкурентних переваг банків на ринку споживчого кредитування в умовах цифрової економіки, в межах якого виокремлено основні етапи визначення таких переваг, а саме: діагностичний, стратегічний, тактичний, оперативний, аналітичний, системної імплементації, моніторингу та контролю, що дало можливість чітко обґрунтувати процес створення конкурентних переваг банків у сфері споживчого кредитування, визначити роль цифрових технологій у здійсненні кожного з окреслених етапів;

- сформульовано прикладні засади формування конкурентних переваг банківських установ на ринку споживчого кредитування, що здійснено через аналіз основних напрямків світового розвитку такого ринку, аналізу базових викликів сучасного розвитку комерційних банків. Це дозволило обґрунтувати модель формування конкурентних переваг банківських установ на окресленому ринку, визначити її складові та особливості побудови в умовах цифрової економіки та фінансової нестабільності;

- поглиблено понятійно-категоріальний апарат економічної науки через обґрунтування сутності категорії «конкурентна перевага банківської установи», яку визначено на основі результатів аналізу змісту дефініції «конкурентоспроможність банківської установи», наукових підходів до її розуміння;

- обґрунтовано сутність категорії «ринок споживчого кредитування», що реалізовано через аналіз підходів до розгляду її змісту, серед яких виокремлено такі: системний, просторовий, сегментний, інституціональний, інституційний, ресурсний, що дало можливість обґрунтувати доцільність використання системного підходу до дослідження окресленого ринку та описати його модель функціонування, конкретизувати основні сегменти такого ринку (ринки іпотечного кредитування, автокредитування, Pos-кредитування, нецільових споживчих кредитів (ринок карткового кредитування і ринок готівкового кредитування));

- розширено наукові підходи до опису механізму формування конкурентних переваг банківських установ на ринку споживчого кредитування в умовах цифровізації, що реалізовано через детальний опис моделі механізму конкурентоспроможності банківської установи, визначення особливостей впливу цифрових технологій на окремі складові системи банківського менеджменту, операційні процеси банку, виокремлення специфічних рис надання послуг споживчого кредитування та принципів окресленого механізму (інклюзії, аналітичності, омнікальності, екосистемності, клієнтоцентричності, прозорості, персоналізації, ризик-орієнтованості, технологічної інноваційності, алгоритмізації та раціональності);

– використано економетричний підхід до моделювання впливу макроекономічних показників на розвиток банківського споживчого кредитування, що реалізовано через побудову кубічних однофакторних економетричних моделей впливу наступних чинників: офіційний курс національної валюти до долара США, рівень інфляції, рівень середньої заробітної плати, значення процентних ставок за кредитами домогосподарств, облікова ставка НБУ, індекс фінансового стресу. Це дало можливість здобувачу обґрунтувати наслідки впливу макроекономічних показників на стабільний розвиток зазначеного ринку, поглибити розуміння передумов, причин та специфічних рис його трансформації.

Здобувач має 14 наукових праць. Зокрема, 1 публікацію – в іноземному науковому виданні, що індексується в міжнародній наукометричній базі Scopus, 7 публікацій – у наукових фахових виданнях України, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, та 6 публікацій – за матеріалами міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій.

1. Білий М., Кравченко А., Лесун С., Федорів Ю., **Пентелейчук М.**, Акінчиць О. (2026). Формування конкурентних переваг фінансових установ в умовах цифровізації та нестабільності національної економіки. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(66), 123–137. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.66.2026.5024>

2. Тарасенко А., **Пентелейчук М.**, Белінський Ю. Сучасний стан розвитку споживчого кредитування в Україні. *Науковий вісник Полісся*. 2024. № 1(28). С. 387–407. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1\(28\)-387-407](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1(28)-387-407)

3. Садчикова І. В., Колотило Л. Л., **Пентелейчук М. Г.** Забезпечення фінансової безпеки банківських установ в Україні в умовах макроекономічної нестабільності. *Науковий вісник Полісся*. 2024. № 2(29). С. 430–448

4. Тарасенко А., **Пентелейчук М.**, Колотило Л. Теоретичні аспекти трактування сутності споживчого кредитування. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2025. № 1(41). С. 396–406. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1\(41\)-396-406](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1(41)-396-406)

5. Білий М., **Пентелейчук М.** Конкурентоспроможність банківських установ: сутність та особливості формування. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2025. № 3(43). С. 326–336. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-3\(43\)-326-336](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-3(43)-326-336)

6. Popelo O., Potseluiko I., **Penteleichuk M.** Teoretyko-metodolohichni polozhennia funktsionuvannia rynku kredytnykh posluh u suchasnykh umovakh. *Yevropeyskyi naukovyi zhurnal ekonomichnykh ta finansovykh innovatsii*. 2025. № 3(17). Pp. 543–557. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/578>

7. Пентелейчук М. Г. Роль цифрових технологій у формуванні конкурентних переваг банків на ринку споживчого кредитування. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 9(19). С. 1058–1068. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/29352/29303>

8. **Пентелейчук В. Г.**, Дубина М. В., Мурашківська В. П. Економіко-математичне моделювання розвитку банківського споживчого кредитування в Україні в умовах фінансової нестабільності. *Успіхи та досягнення в науці*. 2026. № 1(23). С. 1566–1583 <https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/35548>

9. Садчикова І. В., Колотило Л. Л., **Пентелейчук М. Г.** Теоретичні основи забезпечення фінансової безпеки банківських установ в Україні. *Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія (м. Кам'янець-Подільський, 11 лютого 2025 р.). Кам'янець-Подільський: Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», 2025. С. 240–242.

10. Тарасенко А. В., **Пентелейчук М. Г.**, Колотило Л. Л. Сутність споживчого кредитування: форми, функції, особливості. *Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі*: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Чернігів, 20 березня 2025 р.). Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2025. С. 184–185.

11. Тарасенко А., **Пентелейчук М.**, Крохмалюк Л. Особливості та сучасний стан розвитку споживчого кредитування в Україні. *Соціальне підприємництво як інструмент відновлення України: Форум стейкхолдерів розвитку соціального підприємництва* (м. Чернігів, 16 вересня 2024 р.) : тези доповідей. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2024. С. 171-173.

12. Пентелейчук М. Г. Соціогуманітарний аспект розвитку споживчого кредитування в новітній Україні. *Юність науки – 2024* : збірник тез доповідей XIV Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 24-26 квітня 2024 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2024. С. 657-658.

13. Пентелейчук М. Г. Теоретичні положення розвитку споживчого кредитування в Україні. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін* : збірник наукових праць VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції. (30 жовтня 2025 р., м. Полтава) / Полтавський державний аграрний університет. Полтава : ПДАУ, 2025. Т. 1. С. 544-545.

14. Пентелейчук М. Г. Роль цифрових технологій у розвитку банківського споживчого кредитування. *Стратегія розвитку України : фінансово-економічний та гуманітарний аспекти (в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення)* : матер. XII Міжнар. наук.-практ. конф. : у 2-х ч. Ч. 1. Київ : Інтерсервіс, 2025. С. 354-356.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти та опоненти:

ЗАБАШТАНСЬКИЙ Максим Миколайович, доктор економічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту природокористування та гуманітарних наук Національного університету «Чернігівська політехніка». Оцінка позитивна, без зауважень.

РОГОВИЙ Андрій Віталійович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму і готельно-ресторанної справи Національного університету «Чернігівська політехніка». Оцінка позитивна, без зауважень.

ПАНЧЕНКО Олена Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національного університету «Чернігівська політехніка». Оцінка позитивна, без зауважень.

КУЖЕЛЄВ Михайло Олександрович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів Національного університету «Києво-Могилянська академія». Оцінка позитивна, без зауважень.

КРИХОВЕЦЬКА Зоряна Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінка позитивна, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради.

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **ПЕНТЕЛЕЙЧУКУ** Мирославу Георгійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Максим ЗАБАШТАНСЬКИЙ